

Fra Folketingets netsted:

Spørgsmål og svar om IØ's rolle i forbindelse med Randers Rebs investering i Litauen

2001-02, 2. samling - Svar på § 20-spørgsmål: Om statens rolle som långiver af et tocifret millionbeløb til Randers Reb.

Spm. nr. S 1073 - besvaret 13/03-2002

8) Til udenrigsministeren af:

Uno Larsson (DF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om statens rolle som långiver af et tocifret millionbeløb til Randers Reb for at finansiere virksomhedens flytning af produktionen fra Randers til Østeuropa, og vil ministeren forklare, om han finder det fornuftigt, forsvarligt og i overensstemmelse med regeringens arbejdsmarkedspolitik, at staten går aktivt ind i nedlæggelse af danske arbejdspladser for at skaffe en virksomhed større profit?«

Uno Larsson (DF):

Hvilke oplysninger kan ministeren give om statens rolle som långiver af et tocifret millionbeløb til Randers Reb - det behøver ikke at være Randers Reb alene, det skal gerne være generelt, for det er jo sket for mange firmaer - for at finansiere virksomhedens flytning af produktion fra Randers til Østeuropa, i dette tilfælde Baltikum? Vil ministeren forklare, om han finder det fornuftigt og forsvarligt og i overensstemmelse med regeringens arbejdsmarkedspolitik, at staten går aktivt ind i nedlæggelse af danske arbejdspladser for at skaffe virksomhederne større profit?

Vi ved jo, at det først gik ud over vores værfter og vores tekstilindustri, og nu er vi også inde i den tunge industri. Det er ca. 14 dage siden, jeg har skrevet det her brev, og gudhjælpemig om jeg ikke kunne læse i Jyllands-Posten i går, at man også i Horsens giver et tilskud på 30 mio. kr.

Første næstformand (Svend Auken):

Jeg vil bare sige til spørgeren, at de oplysninger, der bliver fremdraget, er helt relevante, men man behøver ikke at gentage det spørgsmål, man har stillet. Det er ministeren bekendt med.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Danmark har siden begyndelsen af 1990'erne ydet en omfattende bistand til Central- og Østeuropa med henblik på at bidrage til landenes reformproces. Et led i den danske bistand var etableringen i 1989 af Investeringsfonden for Østlandene, IØ, der har til formål at fremme dansk investering i Østlandene i samvirke med danske erhvervsliv.

Kl. 14.10

Om Randers Reb, som spørgeren specielt hæfter sig ved i spørgsmålet, har IØ oplyst, at fondens bestyrelse har godkendt, at IØ sammen med Randers Reb kan medvirke i etablering af et datterselskab i Litauen, og bestyrelsen godkendte, at IØ kan tegne aktiekapital for et beløb på 7,5 mio. kr. svarende til 25 pct. af aktierne samt yde et lån på 10 mio. kr. til et datterselskab i Litauen. Randers Reb havde i det materiale, der lå til grund for IØ's investeringsbeslutning, oplyst, at det allerede var besluttet at afvikle produktionen i Danmark, fordi denne ikke længere var rentabel. Med henblik på at bevare udviklingskompetencen i Danmark besluttede Randers Reb at starte en produktion op i Østeuropa. Randers Reb kontaktede på den baggrund IØ. Selv om en sådan udvikling naturligvis er beklagelig og ulykkelig for de direkte berørte i Danmark, var der altså risiko for lukning af væsentlige dele af den danske virksomhed, medmindre produktionen blev flyttet til et konkurrencedygtigt område som f.eks. Østeuropa. Ved etablering af et datterselskab i Litauen er der skabt basis for at bevare en række af virksomhedens øvrige funktioner, marketing, forskning, udvikling, i Danmark og dermed omkring 25 arbejdspladser i Danmark, som ellers ville være forsvundet. Der er således ikke tale om, at staten aktivt går ind i nedlæggelsen af danske arbejdspladser. Lukningen af Randers Rebs produktion i Danmark var uundgåelig. Ved at medvirke til opstart af en fabrik i Litauen har IØ tværtimod medvirket til sikring af, at en række af virksomhedens funktioner kan bevares i Danmark. Det er nok bl.a. sådan, man må regne med, at dansk erhvervsliv må styrke sin konkurrenceevne i en fremtid med global markedsøkonomi, som i sidste ende vil blive til gavn både for borgerne i Danmark og i det land, hvor man flytter ud til. Så skal jeg sige, at samlet har vi i Østeuropa fået en dansk mereksport i kraft af vores indsats dér på ca. 5 mia. kr., og de har afledt en beskæftigelseseffekt i Danmark på ca. 8.800 arbejdspladser, oplyser Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

Uno Larsson (DF):

Så bliver jeg nødt til at citere noget fra Dagbladet Arbejderen:
»De flytter produktionen ud, hvor det er billigst at producere.
Firmaerne bruger de regelsæt, der er sat op omkring massefyringer.

Det er varslingsloven og samarbejdsaftalen.«

Der beskrives, hvordan firmaet kan afvikle produktionen, og så står der til sidst:

»Det er nemt.«

Men jeg vil også godt spørge ministeren: Hvad vil regeringen gøre, hvis dette her udvikler sig, og der kommer en bølge af virksomhedsslagtninger eller -lukninger og efterfølgende opstart af produktion i udlandet?

Og jeg vil også spørge: Har ministeren gjort sig tanker om statens udgifter? Først betaler man for at flytte produktionen, så betaler man arbejdsløshedsunderstøttelsen, og hvordan går det ind i budgetterne, som regeringen har lavet?

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Det svarede jeg faktisk på i mit sidste svar, hvor jeg sagde, at en nylig undersøgelse fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd viser, at de danske direkte investeringer i Østeuropa op gennem 1990'erne har betydet en samlet dansk mereeksport på i alt ca. 5 mia. kr. til disse lande og en heraf afledt beskæftigelseseffekt i Danmark på ca. 8.800 arbejdspladser.

Det vil sige, at det, man skal se på, er, at vi har nu en åben økonomi, hvor virksomhederne selvfølgelig flytter derhen, hvor de får de laveste omkostninger. Det må Danmark indstille sig på.

Det, vi skal vinde på i den kommende verdenskonkurrence, er jo viden, innovation, og så må man lægge de forskellige dele af produktionen forskellige steder - også design, som Randers Reb har. Det er det, der så skal sikre, at Randers Reb nu har arbejdspladser i Danmark, fordi vi sørgede for, at de så kunne lave en billigere produktion, som de ellers ikke ville kunnet have produceret i Danmark konkurrencedygtigt. Den kan de lave i Litauen.

Hvad vi vil gøre ved det? Det er for det første altså at udnytte den globale økonomi på den måde, jeg har beskrevet her, og for det andet at styrke danske virksomheders konkurrenceevne. Men det drejer sig om rammebetingelserne, og den danske regering er jo i fuld gang med at forbedre rammebetingelserne for dansk erhvervslivs konkurrenceevne. Det er jo sådan, det skal være.

Hermed sluttede spørgsmålet.